

บทที่ 3 ระเบียบวิธีวิจัย

การศึกษาเรื่องปัญหาการเขียนภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร ของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรตินี้ เป็นการวิจัยเชิงบรรยาย (Descriptive Research) โดยศึกษาปัญหาการเขียนภาษาไทยเพื่อการสื่อสารในด้านการเสนอเนื้อหาสาระ การใช้ภาษา องค์ประกอบการเขียนและลักษณะของการเขียน ส่วนการสำรวจความคิดเห็นของนักศึกษาต่อการเรียนการเขียนภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร ศึกษาด้านความคิดเห็นต่อการเรียนการเขียนภาษาไทยเพื่อการสื่อสารและปัญหาการเรียนการเขียนภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร ซึ่งดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร เป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ ที่ลงทะเบียนเรียนวิชา GE1043 ภาษาไทยกับการสื่อสาร (Thai and Communication) ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2541 มีประชากร 6 คณะ คือคณะพยาบาลศาสตร์ คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ และสวัสดิการสังคม คณะศิลปศาสตร์ คณะบริหารธุรกิจ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี คณะสาธารณสุขศาสตร์และสิ่งแวดล้อม จำนวน 1,430 คน

กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ ที่ลงทะเบียนเรียนวิชา GE 1043 ภาษาไทยกับการสื่อสาร (Thai and Communication) ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2541 ผู้วิจัยทำการสุ่มกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) จากประชากร 6 คณะ สุ่มกลุ่มตัวอย่างได้ 4 คณะ คือ คณะศิลปศาสตร์ คณะบริหารธุรกิจ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี คณะสาธารณสุขศาสตร์และสิ่งแวดล้อม จากกลุ่มตัวอย่าง 4 คณะ มีนักศึกษาจำนวน 1,165 คน จากนั้นผู้วิจัยทำการสุ่มจากกลุ่มตัวอย่าง ด้วยวิธีการสุ่มอย่างเป็นสัดส่วน (Proportional Stratified Random Sampling) โดยสุ่มกลุ่มตัวอย่าง มา 25% จากประชากร 1,165 คน ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 293 คน ดังนี้

ตาราง 1 จำนวนประชากรที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

คณะ	ประชากร	ร้อยละ 25	กลุ่มตัวอย่าง
ศิลปศาสตร์	250	62.50	63
บริหารธุรกิจ	607	151.75	152
วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	97	24.25	25
สาธารณสุขศาสตร์และสิ่งแวดล้อม	211	52.75	53
รวม	1,165	291.25	293

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ผู้วิจัยใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่

1. แบบทดสอบอัตนัย วิชาภาษาไทยกับการสื่อสาร โดยให้นักศึกษาเขียนความเรียง ประเภทแสดงความรู้สึกรู้สึก หรือ แสดงความคิดเห็นในการพิจารณาข้อความต่อไปนี้

“ชีวิตเปรียบเหมือนกระดาษขาวแผ่นหนึ่ง ต้องใช้สีสันทิ้งดงามแต่งแต้ม ต้องใช้มือที่อ่อนโยน บรรจชีวิต จิตใจที่คลั่งคลั่งกระปรี้กระเปร่าเข้าไป

หากไม่มีหินโสโครก ก็ไม่เกิดลูกคลื่นอันงดงาม

หากไม่มีหนทางชีวิตอันขรุขระ ชีวิตก็ไร้รสชาติ

หากไม่มีการต่อสู้ที่ทรหอคอดทน ชีวิตก็ไม่รุ่งโรจน์ ...”

200 กาบิต พิศความดำรง

ผู้วิจัยพิจารณาความสามารถทางการเขียนในด้าน การเสนอเนื้อหาสาระ การใช้ภาษา องค์ประกอบการเขียนและลักษณะของการเขียน เพื่อศึกษาปัญหาการเขียนภาษาไทยเพื่อการสื่อสารของนักศึกษา ชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ โดยใช้แบบประเมินการเขียนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น จากการศึกษาหลักสูตร เอกสาร ตำรา งานวิจัยต่างๆ ที่เกี่ยวกับการเขียนภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร และศึกษาเกณฑ์การประเมินผลงานเขียนความเรียง เพื่อนำมาสร้างเป็นเกณฑ์การประเมินในครั้งนี้ ผู้วิจัยสร้างเกณฑ์การประเมินการเขียนภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร โดยแบ่งออกเป็น 4 ส่วนดังนี้

ส่วนที่ 1 การเสนอเนื้อหาสาระ พิจารณาด้าน

- 1.1 การเขียนเนื้อหาได้สอดคล้องกับชื่อเรื่อง
- 1.2 การเรียบเรียงเนื้อหา
- 1.3 การเน้นข้อคิดที่สำคัญ

- 1.4 การใช้เหตุผลสนับสนุนความคิดเห็น
- 1.5 การเสนอความคิดเชิงสร้างสรรค์

ส่วนที่ 2 การใช้ภาษา พิจารณาด้าน

- 2.1 การใช้ถ้อยคำ
- 2.2 การเรียงคำเข้าประโยค
- 2.3 การใช้กลุ่มคำและประโยค
- 2.4 การใช้โวหาร
- 2.5 การอ้างอิงต่างๆ เช่น จำนวน สุภาษิต คำพังเพย คำคม ข้อคิด บทกวี หรือ บทธรรมะต่างๆ

ส่วนที่ 3 องค์ประกอบการเขียน พิจารณาด้าน

- 3.1 การเขียนสะกดยกวรรค
- 3.2 การวางสระ วรรณยุกต์
- 3.3 การแยกคำหรือการไม่เขียนฉีกคำ
- 3.4 การแบ่งวรรคตอน
- 3.5 การใช้เครื่องหมายต่างๆ

ส่วนที่ 4 ลักษณะของการเขียน พิจารณาด้าน

- 4.1 ความมีเอกภาพ
- 4.2 ความมีสัมพันธภาพ
- 4.3 ความมีสารัตถภาพ
- 4.4 สัดส่วนของย่อหน้า
- 4.5 ความสมบูรณ์ของงานเขียน

วิธีตรวจงานเขียนความเรียง

ผู้ตรวจคือ ผู้วิจัย และ รองศาสตราจารย์ สมพันธ์ เลขาพันธ์ อ่านผลงานของนักศึกษาทุกคน โดยพิจารณาทีละด้าน คือ ด้านการเสนอเนื้อหาสาระ การใช้ภาษา องค์ประกอบการเขียน และลักษณะของการเขียน จากนั้นพิจารณาให้คะแนนแต่ละส่วน ดังนี้

จากคะแนนเต็ม 60 คะแนน แบ่งเป็น

ส่วนที่ 1 การเสนอเนื้อหาสาระ	ให้คะแนน	15 คะแนน
ส่วนที่ 2 การใช้ภาษา	ให้คะแนน	15 คะแนน
ส่วนที่ 3 องค์ประกอบการเขียน	ให้คะแนน	15 คะแนน
ส่วนที่ 4 ลักษณะของการเขียน	ให้คะแนน	15 คะแนน

แต่ละส่วนจะระบุให้พิจารณาเป็นรายข้อย่อย ข้อละ 3 คะแนน โดยแบ่งเป็น 3 ระดับ คือ 3 2 1 ซึ่งมีรายละเอียดของการให้คะแนนแสดงไว้ในภาคผนวก ทั้งนี้การตรวจให้คะแนนจะ

ใช้วิธีขีด ✓ ลงในช่องระดับคะแนนที่ทำไว้ในแบบประเมินการเขียนภาษาไทยเพื่อการสื่อสารดังนี้
ตาราง 2 ใบประเมินการเขียนภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร

ชื่อ.....เลขที่.....

ลำดับที่	เกณฑ์การพิจารณา	ระดับคะแนน			รวม
		3	2	1	
1.	การเสนอเนื้อหาสาระ 15 คะแนน แบ่งเป็น 1.1 การเขียนเนื้อหาได้สอดคล้องกับชื่อเรื่อง 1.2 การเรียบเรียงเนื้อหา 1.3 การเน้นข้อคิดที่สำคัญ 1.4 การใช้เหตุผลสนับสนุนความคิดเห็น 1.5 การเสนอความคิดเชิงสร้างสรรค์				
2.	การใช้ภาษา 15 คะแนน แบ่งเป็น 2.1 การใช้ถ้อยคำ 2.2 การเรียงคำเข้าประโยค 2.3 การใช้กลุ่มคำและประโยค 2.4 การใช้โวหาร 2.5 การอ้างอิงต่างๆ เช่น คำขวัญ สุภาษิต คำพังเพย คำคม ข้อคิด บทกวี หรือบทธรรมะต่างๆ				
3.	องค์ประกอบารเขียน 15 คะแนน แบ่งเป็น 3.1 การเขียนสะกดคำ 3.2 การวางสระ วรรณยุกต์ 3.3 การแยกคำหรือการไม่เขียนฉีกคำ 3.4 การแบ่งวรรคตอน 3.5 การใช้เครื่องหมายต่างๆ				
4.	ลักษณะของการเขียน 15 คะแนน แบ่งเป็น 4.1 ความมีเอกภาพ 4.2 ความมีสัมพันธภาพ 4.3 ความมีสารัตถภาพ 4.4 สัดส่วนของย่อหน้า 4.5 ความสมบูรณ์ของงานเขียน				

การตรวจสอบคุณภาพของเกณฑ์การประเมินการเขียน ผู้วิจัยนำเกณฑ์การประเมินการเขียนภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร ไปให้ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านทางภาษาไทยจำนวน 3 คน พิจารณาตรวจสอบส่วนภาษา เนื้อหาสาระ ความถูกต้องเหมาะสมของข้อความ โดยให้สอดคล้องกับความมุ่งหมายของการวิจัย ผลการพิจารณาความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญแต่ละคน ผู้วิจัยนำมาคำตัดสินความสอดคล้องที่ผู้เชี่ยวชาญแต่ละคนพิจารณาลงความเห็นและให้คะแนน โดยผู้วิจัยจะคัดเลือกข้อที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องมากกว่าหรือเท่ากับ 0.5 ซึ่งแสดงว่าข้อความมีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ส่วนข้อความที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องน้อยกว่า 0.5 ผู้วิจัยนำมาพิจารณาแก้ไขปรับปรุงใหม่ให้ดีขึ้น แล้วนำเสนอผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบพิจารณาอีกครั้ง จนสามารถนำมาปฏิบัติได้ตามความมุ่งหมายของการวิจัย

การตรวจสอบหาความเชื่อมั่นของการตรวจแบบทดสอบอัตนัย ผู้วิจัยให้อาจารย์ผู้สอนวิชาภาษาไทยระดับอุดมศึกษา ซึ่งมีคุณวุฒิไม่ต่ำกว่าปริญญาโททางภาษาไทยและมีประสบการณ์การสอนวิชาภาษาไทยระดับอุดมศึกษาไม่น้อยกว่า 10 ปี 1 คน เป็นผู้ตรวจให้คะแนนงานเขียนร่วมกับผู้วิจัย โดยใช้เกณฑ์การประเมินการเขียนภาษาไทยเพื่อการสื่อสารเดียวกัน แล้วหาค่าความเชื่อมั่นของการตรวจด้วยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์โมเมนต์ผลคูณของเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation) จำนวนแบบทดสอบที่ตรวจ 50 ฉบับ ได้ค่าความเชื่อมั่นของการตรวจ 0.84 แสดงว่า ค่าความเชื่อมั่นของการตรวจอยู่ในเกณฑ์สูง

2. แบบสอบถาม ความคิดเห็นต่อการเรียนการเขียนภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร ผู้วิจัย

สร้างแบบสอบถามความคิดเห็นต่อการเรียนการเขียนภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร 4 ฉบับ เพื่อสำรวจความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการเรียนการเขียนภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร แบบสอบถามแบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้ ตอนที่ 1 ความคิดเห็นต่อการเรียนการเขียนภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร

ตอนที่ 2 ปัญหาการเรียนการเขียนภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน พิจารณาตรวจสอบด้านเนื้อหาสาระ ส่วนภาษา ความถูกต้องเหมาะสมของข้อความ เพื่อนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อความกับความมุ่งหมายของการวิจัย ผลการพิจารณาความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญแต่ละคน ผู้วิจัยนำมาคำตัดสินความสอดคล้องที่ผู้เชี่ยวชาญแต่ละคนพิจารณาลงความเห็นและให้คะแนน โดยผู้วิจัยจะคัดเลือกข้อที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องมากกว่าหรือเท่ากับ 0.5 ซึ่งแสดงว่าข้อความมีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ส่วนข้อความที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องน้อยกว่า 0.5 ผู้วิจัยได้นำไปแก้ไข ปรับปรุงใหม่ให้ดีขึ้นแล้วนำเสนอผู้เชี่ยวชาญพิจารณาตรวจสอบอีกครั้ง จากนั้นผู้วิจัยนำแบบสอบถามมา ทำการทดสอบกับนักศึกษาที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างก่อน จำนวน 60 คน เพื่อหาข้อบกพร่องของแบบสอบถามแล้วนำมาแก้ไขปรับปรุงข้อความ จากนั้นผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาตรวจสอบอีกครั้งก่อนนำมาปฏิบัติจริง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเป็นผู้เก็บรวบรวมข้อมูล จากแบบทดสอบอัตนัยการเขียนความเรียง ประเภท แสดงความรู้สึก หรือ แสดงความคิดเห็น และแบบสอบถาม ความคิดเห็นต่อการเรียนการเขียนภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร จากกลุ่มตัวอย่าง ทั้ง 2 ชุด จำนวน 586 ฉบับ เพื่อนำข้อมูลมาดำเนินการวิเคราะห์ หาค่าทางสถิติต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

ผู้วิจัยใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล โดยแบ่งเป็น 2 ส่วน ดังนี้

1. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์คุณภาพของเครื่องมือ
2. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์คุณภาพของเครื่องมือ ได้แก่

1.1 การคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับความมุ่งหมายของการวิจัยของแบบประเมินการเขียนภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร และแบบสอบถามความคิดเห็นต่อการเรียนการเขียนภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร คำนวณจากสูตร

$$IC = \frac{\sum R}{N}$$

IC	แทน ดัชนีความสอดคล้อง
$\sum R$	แทน ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด
N	แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

1.2 การคำนวณหาค่าความเชื่อมั่นของการตรวจแบบทดสอบการเขียน โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์โมเมนต์ผลคูณของเพียร์สัน คำนวณจากสูตร

$$r_{xy} = \frac{N \sum XY - \sum X \sum Y}{\sqrt{[N \sum X^2 - (\sum X)^2][N \sum Y^2 - (\sum Y)^2]}}$$

r_{xy}	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์
N	แทน	จำนวนผู้ตอบแบบทดสอบ
$\sum XY$	แทน	ผลรวมของผลคูณของคะแนนจากการตรวจ 2 คน
$\sum X$	แทน	ผลรวมของคะแนนจากการตรวจ แบบทดสอบของคนที่ 1
$\sum Y$	แทน	ผลรวมของคะแนนจากการตรวจ แบบทดสอบของคนที่ 2
$\sum X^2$	แทน	ผลรวมของคะแนน X แต่ละตัวยกกำลังสอง
$\sum Y^2$	แทน	ผลรวมของคะแนน Y แต่ละตัวยกกำลังสอง

2. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ซึ่งวิเคราะห์ทั้งแบบประเมินการเขียนภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร และแบบสอบถามความคิดเห็นต่อการเรียนการเขียนภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร ได้แก่

2.1 การคำนวณหาค่าเฉลี่ย (Mean) คำนวณจากสูตร

$$\bar{X} = \frac{\sum fx}{N}$$

\bar{X}	แทน	คะแนนเฉลี่ย
$\sum fx$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
N	แทน	จำนวนผู้ตอบแบบทดสอบ

2.2 การคำนวณหาค่าความแปรปรวน (Variance) ของคะแนน คำนวณจากสูตร

$$S^2 = \frac{N \sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}$$

S^2	แทน	ค่าความแปรปรวนของคะแนน
$\sum X$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
$\sum X^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง
N	แทน	จำนวนผู้ตอบแบบทดสอบ